

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízдила a soudkyň JUDr. Brigity Chrástilové a JUDr. Věry Šimůnkové v právní věci žalobců: **a) Ateliér pro životní prostředí, občanské sdružení**, se sídlem Ve Svahu 1, Praha 4, **b) Stavební bytové družstvo Pokrok**, se sídlem Kollárova 157/18, Praha 8, v řízení o žalobě zastoupeni JUDr. Petrem Kužvartem, advokátem, se sídlem Za Zelenou liškou 967/B, Praha 4, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, o přezkoumání rozhodnutí žalovaného č. j. MHMP - 113980/2003/VYS/Ca/Pe ze dne 8. 9. 2003, za účasti osoby zúčastněné na řízení: Panorama Modřany, spol. s r. o., se sídlem V Korytech 972/12, Praha 10, zastoupena JUDr. Jaroslavou Bubnovou, advokátkou, se sídlem Plzeňská 59, Praha 5, v řízení o kasačních stížnostech žalovaného a osoby zúčastněné na řízení (dále též „stěžovatelé“) proti rozsudku Městského soudu v Praze č. j. 7 Ca 293/2003 - 33 ze dne 30. 1. 2006,

takto:

- I.** Kasační stížnost stěžovatele Magistrátu hlavního města Prahy vedená pod sp. zn. 6 As 30/2006 a kasační stížnost stěžovatelky Panorama Modřany, spol. s r. o., vedená pod sp. zn. 6 As 31/2006 **se spojují** ke společnému projednání, a nadále budou vedeny pod společnou sp. zn. 6 As 30/2006.
- II.** Kasační stížnosti **se zamítají**.
- III.** Žalobcům **se** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Shora uvedeným rozsudkem Městský soud v Praze zrušil rozhodnutí žalovaného Magistrátu hlavního města Prahy č. j. MHMP - 113980/2003/VYS/Ca/Pe ze dne 8. 9. 2003 a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení; současně uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náklady řízení ve výši 5350 Kč. Citovaným rozhodnutím Magistrátu hlavního města Prahy bylo v nepatrné části změno, fakticky však potvrzeno, rozhodnutí Úřadu městské části Praha 12, stavebního úřadu, kterým byla povolena stavba bytového domu s podzemními garážemi,

inženýrskými sítěmi a protihlukovou clonou na stávající opěrné a protihlukové zdi na komunikaci Čs., P. a zařízením staveniště na vyjmenovaných pozemcích v k.ú. Modřany (akce byla povolena pod souhrnným názvem „Bydlení Semická“).

Krajský soud vyšel při svém rozhodování z následujících úvah: Zásahy do krajinného rázu, pokud by jej mohly snížit nebo změnit, je možné provádět jedině se souhlasem orgánu ochrany přírody podle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny. Z citovaného ustanovení nevyplývá, že by správní řízení mohlo být zahájeno pouze tehdy, když správní orgán mimoprocesně dospěje k závěru, že k zásahu do krajinného rázu dojít může. Zjištění, zda činnost může změnit krajinný ráz, je součástí hypotézy právní normy obsažené v § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. Je-li naplněna nastupuje její důsledek, tj. činnost lze provést nebo stavbu povolit jedině se souhlasem orgánu ochrany přírody. Orgán ochrany přírody ovšem nemůže zjišťovat splnění podmínek mimo správní proces, ale toliko v jeho rámci. Stavební úřad musí vycházet ze spolehlivého zjištění, zda stavbou může dojít ke snížení nebo změně krajinného rázu. Tuto skutečnost může spolehlivě zjistit pouze z rozhodnutí dle § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. V předmětné věci měl stavební úřad k dispozici souhlasné stanovisko Odboru životního prostředí ÚMČ Praha 12 jakožto dotčeného orgánu státní správy příslušného podle § 65 zákona č. 114/1992 Sb. vydané ve smyslu § 126 zákona č. 50/1976 Sb., nikoliv tedy potřebné rozhodnutí posuzující naplnění podmínek § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. Z uvedeného důvodu soud rozhodnutí zrušil dle § 78 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), pro vady řízení a v podrobnostech odkázal na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, sp. zn. 6 A 97/2001.

Proti tomuto rozsudku městského soudu podal žalovaný a osoba zúčastněná na řízení (dále též „stěžovatelé“) kasační stížnost. Důvody kasační stížnosti shledává žalovaný správní orgán primárně v nesprávném posouzení právní otázky. Ustanovení diskutovaného § 12 zákona č. 114/1992 Sb. zní následovně: „Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině. K umístování a povolování staveb, jakož i jiných činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.“ Na souhlas podle § 12 se podle § 90 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. správní řád vztahuje a souhlas tak musí být vydáván ve správním řízení. Z výše citovaných ustanovení lze podle žalovaného dovodit, že mělo-li by dojít umístěním stavby ke změně krajinného rázu, pak příslušný souhlas musí mít formu správního rozhodnutí. Jestliže však k zásahu do krajinného rázu nedojde - což je oprávněn posoudit orgán státní správy - pak není třeba vydávat správní rozhodnutí. Žalovaný zde odkazuje na rozhodnutí NSS publikované ve Sbírce rozhodnutí NSS č. 9/2004 pod č. 318. Městský soud odkázal v rozhodnutí na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 12. 10. 2004, č. j. 6 A 97/2001, obě rozhodnutí však dle stěžovatele nejsou v rozporu: názor, že pro vyjádření, že k zásahu do krajinného rázu, nemá správní orgán předepsán postup dle správního řádu obsahuje jen jedno z citovaných rozhodnutí - druhé se touto skutečností nezabývá. Podle čl. 95 Ústavy ČR je soudce při rozhodování vázán jen zákonem. Soud zde rozhodoval nad rámec uvedeného článku. Městský soud dále rozhodoval nad rámec svých kompetencí. Zde stěžovatel cituje rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 A 90/2002 - 66 z 12. 8. 2005, tedy po rozsudku rozšířeného senátu: „*K námitce, že se v daném případě jednalo o rozsáhlý stavební zásah do krajinného rázu a Magistrát hl. m. Prahy, odbor životního prostředí proto měl v rámci svého vyjádření uložit provedení řízení o souhlasu se zásahem do krajinného rázu podle ustanovení § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny, Nejvyšší správní soud pro stručnost odkazuje na svoji judikaturu (rozsudek č. 318/2004 Sb. NSS), podle níž je souhlas orgánu ochrany přírody k umístování a povolování staveb, jakož i k jiným činnostem, které by mohly*

snížit nebo změnit krajinný ráz ve smyslu § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny ve správním řízení vydáván pouze tehdy, dospěje-li příslušný orgán k závěru, že daná stavba nebo činnost by mohla snížit nebo změnit krajinný ráz. Nedospěje-li správní orgán k takovému závěru, pak žádné správní řízení vést nemůže. Stěžovatel dále uvádí, že jeho rozhodnutí bylo vydáno v době, kdy stanoviska Nejvyššího správního soudu k problému krajinného rádu nebyla známa, a i v současné době nejsou jednotná. Za takové nejednoznačné situace by neměl soud vycházet vstřícně občanským sdružením, která žádná práva nenabyla, ale šetřit práva nabytá účastníky z pravomocných rozhodnutí v dobré víře. Stěžovatel ještě poukázal na chystanou novelu právní úpravy krajinného rázu (nová úprava by stanovila, že krajinný ráz se neposuzuje v zastavěném a zastavitelném území). Žalovaný správní orgán svou kasační stížnost opírá výslovně o § 103 odst. 1 písm. a), b) a d) s. ř. s.

Osoba zúčastněná na řízení (osoba oprávněná ze stavebního povolení) shledává důvody kasační stížnosti v následujících skutečnostech: Souhlasné stanovisko orgánu životního prostředí bylo vydáno v souladu se zavedenou praxí, utvořenou judikaturou i výklady Ministerstva životního prostředí, kterou akceptoval i Nejvyšší správní soud - až do citovaného usnesení rozšířeného senátu. Toto usnesení je ostatně relativizováno svými vlastními úvahami: „Nelze jistě po orgánu ochrany přírody požadovat, aby ve všech případech z vlastního podnětu zahajoval řízení podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Například tehdy, umístí-je-li se do již zastavěné krajiny stavba, která nijak nevybočuje svými parametry, je vysoce pravděpodobné, že krajinný ráz snížen či změněn nebude. Ani v těchto případech však nelze vyloučit, že možnost takového zásahu vyjde najevo např. v územním řízení: proto je nezbytné, aby stavební úřad měl možnost dát podnět k zahájení řízení podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. I v těchto případech však může podat návrh na zahájení řízení podle § 12 odst. 2 citovaného zákona sám stavebník či osoba, která je původcem činnosti, jež může snížit či změnit krajinný ráz, případně občanské sdružení, jehož hlavním posláním je podle stanov ochrana přírody a krajiny. „V daném případě je nepochybné, že předmětná stavba je umístěna v zastavěné krajině (sídlíštní panelová zástavba) a svými parametry nijak nevybočuje. Není povinností stavebního úřadu zahájit správní řízení v každém případě a podnět k němu nedali ani žalobci, další účastníci. Dále osoba zúčastněná na řízení s odkazem na § 4 odst. 1 vyhlášky č. 137/1998 Sb. a § 4 odst. 2 vyhlášky č. 132/1998 Sb. zdůrazňuje, že posouzení otázky možného vlivu na krajinný ráz patří do řízení územního, ne stavebního. Ostatně i všechny judikáty, na které rozsudek poukazuje, se týkají územních řízení, nikoli stavebních. Žalobce navíc ve lhůtě k podání námitek zásah do krajinného rázu nenamítal, ani podnět k vydání příslušného rozhodnutí včas nepodal. S odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2004, č. j. 7 A 85/2001 - 43, stěžovatel vytýká Městskému soudu, že se nevypořádal s otázkou porovnání namítané nezákonnosti a případných důsledků vyhovění žalobě. Stavba byla v daném případě již zkolaudována a je užívána vlastníky celkem 96 bytů. Výkon jejich práv nabytých v dobré víře je tak ohrožen. Rozhodnutí Městského soudu v Praze je navíc nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů, když se zcela nedostatečně vypořádalo s otázkou, zda byli žalobci zkráceni na svých právech. Stěžovatel svou kasační stížnost opírá výslovně o § 103 odst. 1 písm. a) a d) s. ř. s.

Žalobce se na výzvu soudu k věci nevyjádřil.

Napadené soudní rozhodnutí Nejvyšší správní soud přezkoumal v souladu s § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelé uplatnili v kasační stížnosti. Nejvyšší správní soud přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Po přezkoumání kasační stížnosti Nejvyšší správní soud shledal, že kasační stížnost není důvodná.

Nejprve je třeba předeslat, že obě výše citované kasační stížnosti směřují proti témuž rozhodnutí. Podle § 39 odst. 1 s.ř.s. samostatné žaloby směřující proti témuž rozhodnutí anebo proti rozhodnutím, která spolu skutkově souvisejí, může předseda senátu usnesením spojit ke společnému projednání. Obě kasační stížnosti byly v daném případě zapsány a vedeny pod samostatnými spisovými značkami, avšak s ohledem na skutečnost, že obě směřují proti témuž rozhodnutí, rozhodl předseda senátu podle § 39 odst. 1 s. ř. s. v kontextu s § 120 s. ř. s. o jejich spojení.

Ze spisu vyplývají následující podstatné skutečnosti: V daném případě nebyl jako podkladový materiál pro stavební povolení vydán souhlas dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb. formou rozhodnutí (§ 90 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.), ani rozhodnutí posuzující naplnění podmínek § 12 odst. 2 zákona č. 114/1992 Sb. Předmětný správní akt, který se jako podkladový materiál pro stavební řízení nachází ve spise, byl výslovně vydáván jako stanovisko dle § 65 zákona č. 114/1992 Sb. a § 126 stavebního zákona - tedy nejuniverzálnější z institutů, který pro daný úsek ochrany přírody a krajiny právní úprava poskytuje. (Viz znění § 65 zákona č. 114/1992 Sb.: „Orgán státní správy vydávající rozhodnutí podle zvláštních předpisů, jimiž mohou být dotčeny zájmy chráněné tímto zákonem, tak činí jen po dohodě s orgánem ochrany přírody, není-li v zákoně předepsán jiný postup.“ a § 126 odst. 1 zákona č. 50/1976 Sb.: „Dotýká-li se řízení podle tohoto zákona zájmů chráněných zvláštními předpisy, rozhodne stavební úřad jen v dohodě, popřípadě se souhlasem orgánu státní správy, který chráněné zájmy hájí. Dotčený orgán státní správy může svůj souhlas vázat na splnění podmínek stanovených ve svém rozhodnutí (stanovisku, vyjádření, souhlasu, posudku apod.) v souladu se zvláštním zákonem, na jehož podkladě je oprávněn zájem chránit.“). Stanovisko orgánu ochrany přírody, které je v tomto případě předmětem zkoumání zní takto (znění zkráceno o názvy a číselné údaje): „Odbor životního prostředí ÚMČ Praha 12 jako dotčený orgán státní správy příslušný podle § 65 zákona č. 114/1992 Sb. vydává ve smyslu § 126 zákona č. 50/1976 Sb. souhlasné stanovisko ke stavbě bytového domu v S. v P. Výše uvedenému orgánu byl předložen dokument Posouzení vlivu uvažované stavby „Bydlení Semická“ z hlediska krajinného rázu zpracovaný společností Low & spol. s r. o. a projekt sadových úprav, ve které jsou zakresleny stromy, jež budou na řešeném území zachovány.“ (V tomto ani dalším textu se správní orgán nijak nevěnuje hodnocení krajinného rázu, ani není zřejmé, co vyplynulo z předloženého dokumentu „Posouzení vlivu uvažované stavby „Bydlení Semická“ z hlediska krajinného rázu zpracovaný společností Low & spol. s r. o.“) Text dále pokračuje: „Požadujeme dodržet technologii výsadby a velikostní kategorii navržených dřevin. Stávající stromy v jihovýchodní části ochránit při stavební činnosti. Povolení ke kácení dřevin bude vydáno na základě samostatné žádosti.“

Relevantní právní úprava ochrany krajinného rázu zní následovně: Ustanovení § 12 zákona č. 114/1992 Sb.: „Krajinný ráz, kterým je zejména přírodní, kulturní a historická charakteristika určitého místa či oblasti, je chráněn před činností snižující jeho estetickou a přírodní hodnotu. Zásahy do krajinného rázu, zejména umístování a povolování staveb, mohou být prováděny pouze s ohledem na zachování významných krajinných prvků, zvláště chráněných území, kulturních dominant krajiny, harmonické měřítko a vztahy v krajině. *K umístování a povolování staveb, jakož i jiných činnostem, které by mohly snížit nebo změnit krajinný ráz, je nezbytný souhlas orgánu ochrany přírody.* Ustanovení § 90 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb. dále zní: „Obecné předpisy o správním řízení se nevztahují na řízení podle § 6, § 11 odst. 3, § 17, § 18, § 24, § 27, § 38, § 40, § 46 odst. 2, § 52, § 53 a § 69 tohoto zákona.“ Na souhlas podle § 12 se tedy správní řád vztahuje a souhlas tak musí být vydáván ve správním řízení - o tom ostatně nikdy nebylo pochyb. Vlastní souhlas dle § 12 zákona č. 114/1992 Sb. se tedy vydává nepochybně formou rozhodnutí (viz § 90 odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb.), otázkou však je, zda posouzení, zda hrozí snížení nebo změna krajinného rázu, se má dít také ve správním řízení. Rozšířený senát na tuto otázku dal odpověď

kladnou. Rozšířený senát se totiž nastolenou otázkou již ve své činnosti zabýval ve výše citovaném usnesení a posoudil nastíněnou otázku takto (zkrácená podoba): „Zásahy do krajinného rázu, pokud by jej mohly snížit nebo změnit, je možné provádět jediné se souhlasem orgánu ochrany přírody podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Účelem a smyslem rozhodování orgánu ochrany přírody podle citovaného ustanovení je tedy ochrana krajinného rázu před těmi činnostmi, které do něj zasahují tak, že snižují jeho estetickou nebo přírodní hodnotu, krom jiného i harmonické měřítko a vztahy v krajině (právě takovou změnou je umístění stavby, která je výraznou výškovou dominantou, do území zastavěného toliko nižší zástavbou, jako jsou rodinné domy, či nezastavěnou vůbec). Nástrojem, který k dosažení tohoto účelu má orgán ochrany přírody k dispozici, je udělování souhlasu podle § 12 odst. 2 citovaného zákona. Aby orgán ochrany přírody mohl tento souhlas udělit, musí posoudit dvě dílčí otázky: za prvé, zda posuzovaná činnost může snížit či změnit krajinný ráz (tj. zejména přírodní, kulturní a historickou charakteristiku určitého místa či oblasti), a - pokud je odpověď na tuto otázku kladná - za druhé, zda taková změna či snížení nevyklučují zachování významných krajinných prvků. Posouzení druhé otázky tedy nevyhnutelně předpokládá předchozí posouzení otázky první. Proto nelze § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny vykládat izolovaně tak, že jeho „dikce“ nepředpokládá, že se nerozhoduje o otázce, zda stavbou nebo činností může dojít ke změně nebo snížení krajinného rázu, nýbrž toliko v záležitosti, zda se ke stavbě nebo činnosti způsobil snížit či změnit krajinný ráz udělí či neudělí souhlas. Takový výklad totiž pomíjí smysl a účel institutu ochrany krajinného rázu a systematické souvislosti prvního a druhého odstavce § 12 zákona o ochraně přírody a krajiny. *Názor, podle něhož by orgán ochrany přírody měl vést správní řízení pouze v případech, v nichž by dospěl ke závěru, že posuzovanou činností by mohlo dojít ke snížení nebo změně krajinného rázu, je nepřijatelný, neboť vede k paušálnímu závěru, že orgán ochrany přírody ve všech případech nejprve předběžně a mimo správní řízení posoudí uvedenou otázku, a podle toho správní řízení buď zahájí či nikoliv; tento závěr by platil i v těch případech, v nichž by se s návrhem na zahájení řízení o udělení souhlasu obrátil např. účastník stavebního či územního řízení, což je evidentně absurdní: řízení by totiž v takovém případě beze vší pochybnosti bylo v souladu s § 18 odst. 2 správního řádu zahájeno dnem, kdy by návrh došel orgánu ochrany přírody, bez ohledu na to, zda by tento orgán řízení zahájit zamýšlel či nikoliv. Uvedený názor je nesprávný též proto, že ponechává kompetenci orgánu ochrany přírody závislou na jeho vlastním a nadto mimoprocesním posouzení určité otázky. Takový postup ovšem evidentně připouští značné riziko v právním státě nepřijatelné libovůle, neboť nezaručuje, že s obdobnými případy bude nakládáno obdobně.“*

Oba stěžovatelé zpochybňují jednoznačnost výkladu usnesení rozšířeného senátu. Citovaná podstatná část jeho odůvodnění však principiální pochyby vyvrací. Zkoumání usnesení rozšířeného senátu nelze než uzavřít s tím, že rozšířený senát nenechává na pochybách ohledně závěru, že posouzení „předběžné otázky“, zda vůbec bude dotčen krajinný ráz, by se mělo dít ve správním řízení. Podle § 12 s.ř.s. zajišťuje Nejvyšší správní soud jako vrcholný soudní orgán ve věcech patřících do pravomoci soudů ve správním soudnictví jednotu a zákonitost rozhodování tím, že rozhoduje o kasačních stížnostech v případech stanovených tímto zákonem, a dále rozhoduje v dalších případech stanovených tímto nebo zvláštním zákonem. Podle § 17 s. ř. s. dospěl-li senát Nejvyššího správního soudu při svém rozhodování k právnímu názoru, který je odlišný od právního názoru již vyjádřeného v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, postoupí věc k rozhodnutí rozšířenému senátu. Z citované právní úpravy je zřejmé, že jedním z úkolů Nejvyššího správního soudu je sjednocování judikatury. Rovněž je zřejmé, že v případě existujících rozdílných právních názorů je věc předkládána k rozhodnutí sporné otázky rozšířenému senátu. Z hlediska zákonného úkolu sjednocování judikatury by pak nemělo docházet k odchylování od takto vyjádřeného názoru rozšířeného senátu. Městský soud tedy nepochybil, jestliže se od jasně vyjádřeného právního názoru rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ve sporné otázce neodchýlil. Pokud existuje pozdější judikatura Nejvyššího

správného soudu odchylná od tohoto právního názoru, je to jistě velmi nežádoucí situace, avšak nemůže odůvodnit další tříštění jednoty rozhodování správních soudů.

K námitce stěžovatele, že otázka dotčení krajinného rázu již měla být posuzována v řízení územním, které řeší vlastní přípustnost umístění stavby, nikoliv až v následném stavebním řízení, které řeší stavebně technické provedení a které je předmětem našeho přezkumu. Této námitce by bylo možno principiálně dát za pravdu. V daném případě však žalobci nebyli zahrnutí do okruhu účastníků územního řízení, ačkoli - pokud byli zahrnuti do okruhu účastníky stavebního řízení - být účastníky územního řízení nepochybně měli. Tímto procesním postupem jim bylo znemožněno předmětnou námitku uplatnit již v územním řízení, kde měla nepochybně svoje místo primárně. Obecně totiž opravdu platí, že skutečnosti, které byly (nebo mohly být) předmětem zkoumání územního řízení již by neměly být znovu řešeny v řízení stavebním. (Ustanovení § 61 odst. 1 zákona č. 50/1976 stavebního zákona „K připomínce a námitkám, které byly nebo mohly být uplatněny v územním řízení nebo při projednávání regulačního plánu, jakož i územního plánu zóny nebo územního projektu zóny, se nepřihlíží.“) V daném případě však předmětná skutečnost nemohla být z důvodu nezahrnutí do okruhu účastníků řízení uplatněna již v územním řízení.

Ve vztahu k citaci z usnesení rozšířeného senátu: „Nelze jistě po orgánu ochrany přírody požadovat, aby ve všech případech z vlastního podnětu zabýval řízení podle § 12 odst. 2 zákona o ochraně přírody a krajiny. Například tehdy, umístí-li se do již zastavěné krajiny stavba, která nijak nerybočuje svými parametry, je vysoce pravděpodobné, že krajinný ráz snížen či změněn nebude.“ Je třeba uvést, že rozšířený senát zde měl pod položkou staveb, jež „nevybočují svými parametry“ na mysli stavby drobného a nekonfliktního charakteru, nikoliv stavbu rozsáhlého bytového objektu o rozsahu 96 bytů. Ohledně námitky, že stavba je umístěna do již zastavěné krajiny (krajinný ráz tedy nemůže být narušen), je nutno konstatovat, že ve výše doslovně citovaném stanovisku orgánu ochrany životního prostředí zcela absentuje jakékoli relevantní vyhodnocení té nejkřičivější otázky - tedy vlastního charakteru území z hlediska krajinného rázu. V celém textu se správní orgán nijak nevěnuje hodnocení lokality z pohledu krajinného rázu, ani není zřejmé, co vlastně vyplynulo z - pouze zmíněného - dokumentu „Posouzení vlivu uvažované stavby „Bydlení Semická“ z hlediska krajinného rázu zpracovaný společností Low & spol. s r. o.“ Pokud by bylo možno alespoň okrajově vyčíst, jak správní orgán věcně vyhodnocuje charakter posuzované lokality (tedy např. jako zastavěnou, kde posuzování krajinného rázu z těchto a těchto markantních důvodů vůbec nepřipadá do úvahy) bylo by možno o námitce vůbec uvažovat. Jestliže však správní orgán nebyl schopen uvést ani základní vyhodnocení lokality, je takové stanovisko jednak nepřezkoumatelné, ale z hlediska předmětu zkoumání i věcně, obsahově bezcenné. Toto věcně zásadní zkoumání nemůže za správní orgán, který je věcně příslušný k posouzení, provádět soud, ani stěžovatel. S otázkou nezbytnosti zvažování proporcionality nezákonnosti a ochrany práv nabytých v dobré víře, tak jak ji vymezil rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 5. 2004, č. j. 7 A 85/2001 - 43, lze plně souhlasit. V daném případě se však nejedná o pouhou formální nezákonnost, jak tvrdí stěžovatel (osoba zúčastněná na řízení), jestliže nedošlo k přezkoumatelnému vyhodnocení namítané otázky narušení krajinného rázu formou napadnutelného rozhodnutí, navíc za situace, kdy samo stanovisko je ke sporné otázce vyhodnocení charakteru lokality z hlediska krajinného rázu zcela nevypovídající (viz jeho prakticky doslovná citace výše). V otázce zkrácení žalobců na právech ve smyslu § 65 s. ř. s. již bylo dříve judikováno: „Žalobce může účinně namítat jen tu nezákonnost rozhodnutí, kterou byl zkrácen na svých právech, přičemž zkrácením na právech je však nutno rozumět nejen zkrácení na právech hmotných, ale i na právech procesních.“ (Podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 7. 2004, č. j. 7 A 139/2001 - 67). Nad rámec nezbytného nutno poznamenat, že žaloby a kasační stížnosti směřující ke stejné problematice, jako je právě zkoumaná, jsou krajskými soudy i Nejvyšším správním soudem běžně přijímány a projednávány, jak dokládají i všechna citovaná rozhodnutí (včetně rozšířeného senátu NSS) - postup městského

soudu, který ve zkoumané otázce shledal zkrácení žalobců na jejich právech (a připustil přezkoumání napadeného rozhodnutí), tedy nevybočil z ustálené judikatury a praxe.

Nejvyšší správní soud z výše uvedených důvodů neshledal kasační stížnost důvodnou, a ve smyslu § 110 odst. 1 s. ř. s. ji zamítl.

O nákladech řízení o kasační stížnosti rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, proto mu právo na náhradu nákladů nenáleží. Toto právo by náleželo žalobcům, protože však tito nárok na náhradu nákladů neuplatňují, a ani ze spisu nevyplývá, že by jim náklady vznikly, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žalobcům se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. června 2008

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu